

Amics de la Sardana de l'Agrupació Excursionista Talaia

Homenatge a Pau Casals 1876 - 1973

SASTRERIA

Gonell

UN NOM
UNA GARANTIA

CONFECCIÓ RÀPIDA I ACURADA

Rambla, 100

Tel. 893 0532

**Joieria
MILA**

Fundada l'any 1857

Llistes de noces

Gral. Mola, 25

Tel. 893 24 95

Calçats Ribé

SENYORA, INFANT I CAVALLER

Preus sense competència
i are grans descomptes

Plaça de las Neus, 4 - Tel. 8930932

Amics de la Sardana

de l'Agrupació Excursionista Talaia

DESEMBRE - GENER 1974

Pòrtic

Els sardanistes vilanovins
dediquem
aquestes pàgines com
a homenatge a

PAU CASALS

el músic eminent,
el català íntegre, l'home
insobornable,
que va posar l'art
i la vida al servei
de Catalunya i de la pau.

PAU CASALS: ARA I SEMPRE

Els benivolguts "Amics de la Sardana" em suggereixen que confeccioni un text dedicat a glossar la figura del mestre Pau Casals. Escriure, en aquests moments un treball entorn d'aquest tema —ara que tothom ja hi ha dit la seva— em sembla una experiència arriscada i difícil. Però accepto molt complagut la responsabilitat d'oferir-vos la meua visió de Pau Casals.

Pau Casals ha estat un dels més grans intèrprets del nostre segle. La seva suprema autoritat amb l'arc del violoncel a la mà la considero un fet inqüestionable. De fet, per a la història del violoncel, en la faceta d'instrument concertista, cal tenir en compte la fita bàsica que representa l'aparició del geni Casals, l'home que fou capaç d'atorgar-li una transcendència i un relleu que fins aleshores no havia tingut mai.

Intimament vinculat al món clàssic, Pau Casals oferí al món les millors versions no sols d'una sèrie de peces concertants per a violoncel, sinó també d'altres composicions per a petit conjunt de càmara i fins i tot per a violoncel sol. Juntament amb els seus companys el pianista Alfred Cortot i el violinista Jacques Thibaud constituí un dels "Trios" més famosos de tota la història de la música. Artista conscient, meticulós, acuradíssim, passà la vida intentant depurar més i més el seu estil, havent assolit qualitats realment incomparables.

Enamorat de la nostra terra i de la seva gent, Pau Casals creà la seva pròpia Orquestra Simfònica, la qual esdevingué una formació de primeríssima categoria. El seu nivell artístic no ha tingut dissortadament continuadors a casa nostra. Conseqüència directa de la creació de l'Orquestra fou la seva

"Associació Obrera de Concerts" la qual —en la línia del millor esperit claveria— posà la música a l'abast dels obrers, aquells que per la seva condició econòmica mai de la vida no haurien tingut oportunitat d'assistir regularment als concerts del Palau de la Música Catalana. Pau Casals, que havia estat el protegit de la Reina d'Espanya, amic personal d'Alfons XIII i d'altres monarques i membres de les famílies reials i de l'aristocràcia mundial, no tingué cap mena d'inconvenient a posar el seu art al servei de la classe obrera. Paral·lelament a aquests fets, de tots són prou conegudes les seves lluites infatigables a favor de la pau, de la comprensió i del respecte als Drets Humans. Un dels retrets més grossos que nosaltres podem fer a l'Acadèmia Sueca és el de no haver-li atorgat el Nobel de la Pau. Precisament a ell.

Músic integral, artista de sensibilitat privilegiada, esdevingué un director de facultats prodigioses. Ell va obtenir versions realment antològiques de les millors obres del repertori simfònic.

En la faceta de compositor cal remarcar les seves aportacions de temàtica religiosa, si bé l'obra que més ha sobresortit en aquests darrers temps és el seu oratori "El Pessebre", sobre text del poeta Joan Alavedra, el qual ha escampat arreu del món el seu missatge a favor de la pau. Fidel en tot moment a aquests principis de justícia i comprensió, Pau Casals atorgà autèntica dimensió universal a la nostra melodia popular "El cant dels ocells", sublimada a través de les cordes del seu violoncel.

En el curs de l'etapa d'exili a Prada, i donada la seva negtiva a actuar en públic, sorgí la iniciativa de crear els Festivals de Música de Prada, que comptaren amb

la col·laboració de la major part de les figures de la música internacional. Aquests Festivals tingueren continuació posteriorment en el darrer període de la seva vida a Puerto Rico.

Tota vegada que aquest treball va adreçat al portaveu d'una entitat sardanista, voldria estudiar breument la vinculació de Pau Casals al món de la sardana i de la Cobla. A principis de segle, Pau Casals interrompia les seves "tournées" artístiques dels mesos d'estiu i anava a redossar-se al xalet de Sant Salvador, on sovint rebia els seus amics, músics procedents de diferents països. Contractava la famosa cobla "La Principal" de La Bisbal a fi de celebrar un concert de sardanas als jardins de la seva finca, on havia fet una "loggia" que donés al mar. Fou la cobla bisbalenca l'encarregada de descobrir-li les moltes possibilitats que ofereix aquest singularíssim conjunt instrumental, sobretot gràcies a les seves interpretacions de les sardanas de Juli Garreta, artista aleshores pràcticament inèdit a casa nostra. Casals el volgué conèixer, rebent-lo l'estiu de 1912 a Sant Salvador, on Garreta anà amb els músics de l'orquestra de La Bisbal. Aquest fou l'inici d'una gran amistat, la qual determinaria la incorporació de Garreta al món del simfonisme, havent estat estrenades per l'Orquestra "Pau Casals" la major part d'obres d'aquest músic.

Garreta dedicà al genial violoncellista la seva sardana "A en Pau Casals", una petita obra mestre donada a conèixer en versió simfònica per "l'Orquestra Pau Casals" l'any 1920. Existeix una fotografia molt interessant, que deu datar de l'any 1924 en la qual apareixen, asseguts, Pau Casals, Juli Garreta i Enric Casals i, darrera seu, drets, els components de la cobla-orquestra "La Principal de la Bisbal".

En algun moment o altre de la

seva vida Pau Casals va escriure algunes sardanes, tal com precisa Josep M.ª Corredor en el seu llibre de converses amb el nostre gran músic. De totes aquestes sardanes la més popular ha estat, sens dubte, "Sant Martí del Canigó", s'ha divulgat força "Festivola". Hom coneix també la seva "Sardana per a violoncels" i la "Sardana" que forma part de l'oratori "El Pessebre".

Quan residia a Prada, Pau Casals supervisà artísticament unes gravacions de sardanes fetes a l'església del monestir de Sant Miquel de Cuixà per la cobla "La Principal" de Girona, aleshores en un gran moment artístic (amb el gran tenora Lluís Cotxo, el trompeta Manuel Saderra i Puigferrer, etc.). Aquesta formació gironina portà a cap, de la mà de Pau Casals, unes interpretacions model·liques de les següents sardanes: "Lluny" (Enric Casals), "La rosada" (Juli Garreta), "Dubte" (Manuel Saderra i Puigferrer), "Festivola" (Pau Casals), "Innominada" (Juli Garreta), "Heroica" (Enric Casals), "Tarragona" (Enric Casals), "La Santa Espina" (Enric Morera), "Floria" (Francesc Pujol), "Núria" (Agustí Borgunyó), "Els gegants de Castellterçol" (Joaquim Serra), "Perelada" (Josep Serra), "Juny" (Juli Garreta), "Valldoreig" (Lluís M.ª Solé) i "El petit Albert" (Joaquim Serra).

Caldria afegir moltes més coses a tot el que porto escrit. Només em considero obligat a afegir que amb la mort de Pau Casals desapareix el símbol més alt de la música catalana i que nosaltres podem honorar sempre la seva memòria si tenim en compte la seva vida, la seva obra, els seus exemples i el seu testimoni de fidelitat.

EUGENI MOLERO I PUJOS
Premi "Pau Casals": Caracas (1966), Tübingen (1970),
Brusel·les (1971) i Ginebra (1972).

Diada Homenatge

organitzat per

« Amics de »

PROGRAMA

Dia 2 de febrer, dissabte

A les 10 del vespre, sala d'actes de la Biblioteca Víctor Balaguer

Parlament

sobre Pau Casals a càrrec del Sr. Jordi Pel d'El Vendrell

Concert de Cant Coral

a càrrec del COR-ORFEO PARROQUIAL d'El Vendrell

PROGRAMA

I

Maria, no ploris

Ay, linda amiga

Cànon Hebraic

No tardis, Jack

Ding, dang, dong

Cantem alegres al Senyor

Villancet

Una estrella brilla dins la nit

Esp. negre

Anònim s. XVI

Israelita

Foster

Yaroff

J. S. Bach

Albert Soler

Albert Soler

II

Cançó de la rosa

Santa Nit

Els àngels de la glòria

El Cant dels Ocells

Ave Maria

El Maig arriba (a 2 cors)

A. Nicolau

F. Grüber

Francesa

Trad. catalana

Victòria

L. Hassler

Director: Albert Soler

Concert

a càrrec del COR D'INFANTS DEL C. O. P. d'El Vendrell

PROGRAMA

Eucarística

Cançó a la verge

Ocells de pas

Tardoral

Cançó de Maig

Cants a Viena

Pau Casals

Pau Casals

Mendelssohn

Mendelssohn

Rodamilians

Strauss

Director: Joan Toldrà

Piano: Josep M.ª Guitart

Al Cor d'Infants hi havia cantat de petit Pau Casals.

ge a Pau Casals

itzada per

la Sardana »

A D'ACTES

Dia 3 de febrer, diumenge

a dos quarts d'una del migdia i a la Plaça de la Vila

Audició de Sardanes

a càrrec de la cobla "La Principal del Camp"

PROGRAMA

La Rosada	Juli Garreta
El cant del ocells	Pep Ventura
Per tu... Rita	M. S. Puigferrer
El refileire (flaviol)	R. Vilà
Bonica	Josep Serra
Sant Martí del Canigó	Pau Casals
(dos curts i dos llargs)	

La darrera sardana serà de germanor

En col·laboració amb la Caixa d'Estalvis del Penedès

**A les 6 de la tarde i a la Sala d'Actes de la Biblioteca Balaguer
a càrrec del Sr. Pere Masdeu i Rovira, de Barcelona**

Secció de Cinema Amateur en Català

PROGRAMA

POMPEU FABRA, la llengua d'un poble
comenta: Josep Miracle (35 minuts)

UN DIA AL ZOO
comenta: Joan Olivé - Pere Quart (18 minuts)

JOAQUIM MIR, la llum als ulls (estrena)
comenta: Enric Jardí (20 minuts)

PAU CASALS
comenta: Joan Alavedra (35 minuts)

En col·laboració amb la Biblioteca Balaguer

MISSATGE

AL MON SARDANISTA

llegit el diumenge, dia 21 d'abril de 1968, a la ciutat
d'OLOT,

capital de la comarca de la Garrotxa, amb motiu d'ésser
proclamada, per

I'OBRA DEL BALLET POPULAR,

IX CIUTAT PUBILLA DE LA SARDANA

'La sardana, passant de l'Empordà a tot Catalunya, ha deixat
d'ésser un element més del nostre folklore per a esdevenir una
dansa nacional, consubstancial ja amb la vida del nostre poble.

La sardana és una dansa que inspira les seves regles: tothom hi és admès,
a qualsevol moment.

La delicadesa que imposa la seva admissió: a l'esquerra de l'ho-
me, per no separar-lo de la parella que té a la mà dreta.

El símbol de la seva execució: tothom donant-se les mans, en un
pla d'harmonia i d'igualtat.

Són normes que expressen els fonaments profunds del nostre
caràcter, al qual hauríem de mirar d'ésser fidels.

Musicalment, la sardana constitueix, a més, un dels patrimonis
més importants de la nostra cultura.

Una sardana ballada en una plaça de qualsevol poble és un ho-
menatge vivent de Catalunya a un dels dels seus músics.

PAU CASALS

Pensaments sobre la Sardana

La mesura troba en la sardana el seu exemple més bell, el seu símbol més clar. — Josep Ferrater i Mora.

* * *

Des del punt de vista de la moral, la sardana és innocència ritmada, germanat social en cercles, matemàtica amb gràcia, i ordre i simpatia. La sardana és mig pastoril, mig sacerdotal. — Carles Soldevila.

* * *

L'esperit de la sardana és l'esperit mateix de Catalunya. — Joan Maragall.

* * *

El que no ha sentit el «Per tu ploro» o «El Cant dels Ocells» en aquest racó de món, li ha passat per alt un dels plaers més plens de gràcia de Catalunya. — Josep Pla.

* * *

Musicalment, la sardana constitueix un dels patrimonis més importants de la nostra cultura. — Pau Casals.

* * *

En la sardana es fonen meravellosament la gravetat pirienca i l'alegria nerviosa de les planes costeres. Es fogosa i ordenada; és ingènua i sàvia; no s'exorna, però tampoc no s'abandona. Prestigiós equilibri, balança emocionant, acord únic de la naturalesa i de l'art. — Joan Camp.

* * *

En la sardana viu, Senyora, el clau i el prec dels catalans. — Inscripció d'ofrena a la Llàntia del Sardanisme a la Mare de Déu de Montserrat.

* * *

El Creador se servirà de la cobla, el dia del Judici final, per a cridar els morts. — Josep Fontbernat.

* * *

La sardana és el mirall de la nostra raça. — Marcel Batalla.

Crec que la sardana exerceix a Catalunya una alta funció social. — Josep Miracle.

* * *

La vostra dansa és una suprema harmonització dels ritmes individuals. Tradueix un desig col·lectiu, el més noble, el més alt. La sardana pot arribar a ésser una escola amb adeptes a tot el món. — Harold Bauer.

* * *

La sardana és una garlanda de joia; però també és un capteniment civil. — Lluís Bertran i Pijoan.

* * *

La cultura de la sardana és una escola de perfeccionament individual i col·lectiu. Hom guanya, ballant-la, un sentiment de dignitat personal, i de solidaritat rítmica, meravelloses. — Joan Amade.

* * *

La sardana es danza de pueblo y de tolerancia y de igualdad. Es democrática. — Carlos Dávila.

* * *

L'existència del fet radica en la seva activitat. Es, perquè actua; perquè crea; transforma. La puixança de creació, la realitat del producte, determina l'existència del fet. — Joan Estelrich.

* * *

M'ha agradat molt el ball popular de Catalunya, la sardana, acompanyat de la tenora. També jo el vaig ballar. Tothom es dona la mà i balla en rodona. Tota la plaça és plena de gent. Es encisador. Es humà. De tot plegat, de la sardana, en guardaré sempre un grat record. — Thomas Mann (La Muntanya Màgica).

Als nostres socis

Aquestes últimes setmanes estem escampant butlletins d'inscripció de socis, entre el jovent sardanista i entre tots aquells que poden entendre l'obra de conscienciació que representa la sardana.

Diuen així:

SI estimes la sardana,

SI estimes tot el que ella representa,

SI t'agraden les tradicions de la teva terra,

SI pots despendre't cada mes d'una petita quantitat,

SI vols que a Vilanova es ballin més sovint sardanes,

SI vols rebre cada mes el nostre Butlletí,

SI estimes Catalunya...

FES-TE soci d'AMICS DE LA SARDANA!

A tots els qui estimeu la sardana i el que ella representa, a tots els qui us agrada la nostra manera d'ésser i voleu ajudar a millorar-la, a tots els qui estimeu Catalunya sense pamplines, amb cor obert i generós, us diem: AJUDEU-NOS a fer més socis, a encendre aquesta flama, a posar el vostre gra de sorra per tal que no es marceixi.

Aquesta seria la millor ofrena en aquest Nadal per contribuir al GRAN MIS-SATGE de pau, de germanor, de justícia, que es transmet des de fa vint segles des del Portal de Betlem.

President: Manuel Prats

Secretari: Salvador Butí

TEIXITS I CONFECCIONS

la Rosa

Plaça 18 de Juliol, 12 i Gral. Yagüe, 2

Teléf. 893 09 31

CAMISERIA

CALSERRA

Gral. Mola, 28
Tel. 893 27 92

MIRIM

Articles de pell i skay
Bosses - Cinturons
Carteres - Bitlleters
Maletes - Estoigs
Guants - Moneders
Articles de regal

Gral. Mola, 11

Perfumeria NIZA

Els ofereix els millors assortits
en perfumeria
i cosmètica nacional i estrangera

Objectes de regal - Bisuteria

Concesionaris de:

EGREGIA - Bárbara Ward

Germaine Monteil - Gary Cuaut

i d'altres marques en perfums

Plaça 18 de Juliol, 2

Telèfon 893 10 43

Joieria - Relotgeria

SUIZA

Plaça 18 de Juliol, 1

Telèf. 893 00 89

BYRME

Algua, 4 - Tel. 893 00 11

**Bobinatge i reparació
de motors elèctrics**

Reparacions d'aparells electrodomèstics amb recambis
d'origen de les més conegudes marques.

BERRENS - TAURUS - TURMIX - DESIRÉE - JATA
SOLAC, S y P, etc.

Servei oficial de

Braun - Tornado - Hispano Suiza - Moulinex